

DECUS

DECUS

Bulletin

DECUS HOLLAND

NR. 56 - OKTOBER 1993

DIGITAL EQUIPMENT COMPUTER USERS SOCIETY

In dit nummer:

Uit het bestuur. . . .	3
Wie maken dit blad behalve jullie?	
– Van de redactie	4
– Even voorstellen	5
Montreux, dagboek van een symposiumganger	6
from DCSNL::BELGRAVER – J, oftewel informatie, informatie en nog eens informatie	
– DCSNL nieuws	7
Focus op SIG's en werkgroepen	
– Ferme jongens (M/V) gezocht	9
– Antiek, curiosa en PDP-11's	9
– De RSX SIG is dood, leve de PDP-11 SIG	10
– Ferme jongens (M/V) op herhaling	11
– De VAX SIG in beweging	13
– Het temmen van het computercentrum	13
Een kijkje in andermans keuken	15
Is de Alpha chip wel zo bijzonder?	16

Voor uw agenda:

10-11 Network Management	12
11-11 De prijs van beveiliging	12
26-11 UNIX and ALPHA AXP in the business environment: Contradictio in terminis?	9
2-12 Outsourcing	12

Apollo is een gedeponeerd handelsmerk van Apollo Computer, Inc.

COMPAQ is een gedeponeerd handelsmerk van Compaq Computer Corporation

Hewlett-Packard en HP zijn gedeponeerde handelsmerken van Hewlett-Packard Comp.

IBM is een gedeponeerd handelsmerk van International Business Machines Corp.

Intel is een handelsmerk van Intel Corporation

Mac is een gedeponeerd handelsmerk van Apple Computer, Inc.

Microsoft, MS-DOS en Windows NT zijn gedeponeerde handelsmerken van Microsoft Corporation

MIPS is een handelsmerk van MIPS Computer Systems, Inc.

Motorola is een gedeponeerd handelsmerk van Motorola, Inc.

Novell is een gedeponeerd handelsmerk van Novell, Inc.

ORACLE is een gedeponeerd handelsmerk van Oracle Corporation

OSF en OSF/1 zijn gedeponeerde handelsmerken van Open Software Foundation, Inc.

Sun is een gedeponeerd handelsmerk van Sun Microsystems, Inc.

UNIX is een gedeponeerd handelsmerk van UNIX System Laboratories, Inc.

DEC, Digital logo, DECUS, PDP, VAX, PRO, VMS, VT, Rainbow, Micro, ULTRIX, VIDA, WPS, ALL-IN-1, Microbus, MicroPower/Pascal, Alpha AXP en vele combinaties met DEC en VAX als toevoeging zijn gedeponeerde handelsmerken van Digital Equipment Corporation.

© DECUS

Information included in some articles in this publication is reproduced by kind permission of Digital Equipment Corporation.

The articles are the responsibility of the authors and therefore DECUS, Digital Equipment and the editor assume no responsibility or liability for articles or information appearing in this document.

DECUS aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele fouten, onjuistheden en/of onvolledigheden in deze publicatie.

**SLUITINGSDATUM
KOPIJ DECUS HOLLAND
BULLETIN 57:**

1 NOVEMBER 1993

Aanvraagformulier DCSNL-abonnement

Ondergetekende, naam : _____
Voorletters : _____
DECUS lidmaatschapsnr. : _____
Bedrijf / Instelling : _____
Afdeling / Int. adres : _____
Adres : _____
Postcode en plaats : _____
Telefoon (overdag) : _____
Telefoon ('s-avonds) : _____

(N.B. Telefoonnummer 's-avonds is facultatief. U kunt er baat bij hebben als de DECUS systeembeheerder u bij problemen ook 's-avonds kan bereiken!)

wenst een abonnement op het DECUS Holland Communicatie-Systeem (DCSNL).

Een abonnement ("account") op DCSNL heeft een looptijd tot het eind van het kalenderjaar en wordt telkens voor een jaar stilzwijgend verlengd.

Het abonnementsgeld dient steeds bij vooruitbetaling voor een jaar te worden voldaan aan DECUS Holland.

Een abonnement kan, met inachtneming van een opzeggingstermijn van een maand, op ieder moment worden beëindigd. Bij beëindiging in de loop van een jaar blijft het abonnementsgeld voor dat jaar verschuldigd.

Het abonnementsgeld bedraagt met ingang van 1 januari 1994 NLG 80,00 per jaar. Voor de rest van het jaar 1993 geldt een speciaal tarief van NLG 50,00.

Voor personen die een bestuursfunctie vervullen binnen DECUS Holland bedraagt het abonnementsgeld momenteel NLG 0,00 per jaar.

Ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van de "Gedragsregels DECUS Holland Communicatie-Systeem (DCSNL)" en deze te zullen respecteren.

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Zenden aan: DECUS Holland, Postbus 9212, 3506 GE Utrecht

Alleen bestemd voor DECUS- / DCSNL-administratie:

Controle lid-gegevens
datum:

Account aangemaakt
datum:

Toegekend UIC Identifiers

THE HISTORY OF THE

The history of the world is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of men of all ages and of all nations. The history of the world is a subject which has been the subject of many different theories and opinions. Some have thought of it as a series of events, while others have thought of it as a process. Some have thought of it as a story, while others have thought of it as a science. The history of the world is a subject which has been the subject of many different theories and opinions. Some have thought of it as a series of events, while others have thought of it as a process. Some have thought of it as a story, while others have thought of it as a science.

The history of the world is a subject of great interest and importance. It is a subject which has attracted the attention of men of all ages and of all nations. The history of the world is a subject which has been the subject of many different theories and opinions. Some have thought of it as a series of events, while others have thought of it as a process. Some have thought of it as a story, while others have thought of it as a science.

Uit het bestuur

Na een gat van ongeveer een half jaar gelukkig weer een DECUS Holland Bulletin. Ik ben heel blij dat DECUS Holland sinds augustus weer beschikt over een actieve, goed bemande en bevrouwde redactie. Weliswaar was het een bestuursbesluit om de uitgave van het bulletin op te schorten, maar het bestuur had weinig alternatieven: het aantal leden in de redactie was tot twee gedaald en op de advertentie voor een eindredacteur in het voorlaatste nummer reageerde niemand. Dat neemt niet weg dat het bestuur heel ongelukkig was met dit besluit. Wij vinden -- nog steeds -- dat het DECUS Holland Bulletin belangrijk is: het is ons verenigingsblad en het is de enige manier, voor het bestuur zelf, voor onderdelen van de DECUS organisatie, én voor individuele leden (!), om alle leden van DECUS Holland te bereiken.

Dus, nogmaals succes gewenst aan de nieuwe redactie, die bestaat uit Marion van Geest-Slort, Leo van Geest, Adri Snoeren en Pim Ingeneeren; Mieke Lips zal de redactie blijven ondersteunen en ikzelf heb voorlopig de contacten tussen redactie en bestuur op mij genomen.

Het streven van het bestuur is om u, meer dan in het verleden, ook langs deze weg te informeren over wat er binnen de vereniging gebeurt en zeker ook over wat er in het bestuur zoal aan de orde komt.

Hoewel het in de zomer vaak relatief rustig lijkt binnen DECUS, kan ik u verzekeren dat er wel degelijk het nodige nieuws te melden is en dat er ook de afgelopen tijd op diverse plaatsen activiteiten ontplooid zijn: bijna alle SIG's en werkgroepen zijn namelijk al in de zomer begonnen met de voorbereidingen voor hun activiteiten dit jaar die u kunt vinden in de activiteitenkalender achterin dit blad!

Maar er is meer te melden, te beginnen met de algemene vergadering tijdens het DECUS Holland Symposium in Mierlo op 27 april. Het belangrijkste nieuws daarvandaan is dat de algemene vergadering, de hoogste autoriteit binnen de vereniging, het voorstel van het bestuur om per 1 januari 1994 contributie te gaan heffen, met grote meerderheid heeft aangenomen. De consequenties van dit besluit kunt u nalezen in het bestuursvoorstel van indertijd. Overigens zult u daarover begin oktober ook nog per brief worden geïnformeerd.

Op de algemene vergadering werden de bestuursleden Jan Belgraver (vertegenwoordiger namens PDP-11 en Real Time SIG), Ronald Beetz en Hans van Rossum (vert. PC SIG) herkozen en werden nieuw in het bestuur gekozen de heren Rob Broersen, Frans Rientjes (vert. OA SIG) en Frank van Veen (vert. UNIX/OSF SIG). Het bestuur nam daarna afscheid van Hans ten Have en Kees de Groot. Beiden zijn vele jaren actief geweest binnen DECUS Holland: Hans ten Have vanaf de oprichting van de OA SIG in 1989 als voorzitter van en afgevaardigde in het hoofdbestuur namens de OA SIG en Kees de Groot nog veel langer: eerst in het VAX SIG bestuur, waar ook hij voorzitter en afgevaardigde naar het hoofdbestuur was, en daarna stond hij aan de wieg van de Security Werkgroep en later de Security SIG, waarvan hij bestuursafgevaardigde was en momenteel nog voorzitter is. Beiden kregen bij hun vertrek van het hoofdbestuur een DECUS Award voor hun verdiensten voor de vereniging.

In de eerste bestuursvergadering na het symposium heeft het bestuur de taken onderling verdeeld met als resultaat:

voorzitter en afgevaardigde EDC:

Evert Jan Evers

secretaris:

Jan Belgraver

penningmeester:

Clemens Kester

vice-voorzitter:

Rob Broersen

communicatie coördinator:

Jan Belgraver

program library coördinator:

Henk Stiekema

Verder werden nog een aantal interne taken verdeeld. De contacten met de niet in het bestuur vertegenwoordigde Security SIG zullen worden onderhouden door Henk Stiekema; Rob Broersen is contactpersoon voor de Performance Werkgroep. De complete samenstelling van het nieuwe bestuur vindt u achterop dit blad.

Ook het Symposium Planning Committee (SPC) is inmiddels weer aan de slag gegaan met de eerste voorbereidingen voor het DECUS Holland Symposium 1994. Bram de Vuyst is voorzitter gebleven, maar is nog wel op zoek naar versterking voor de SPC.

Op het symposium ging een lang verwachte nieuwe activiteit van DECUS

Holland van start: het DECUS Communicatie Systeem Nederland (DCSNL) werd officieel in gebruik genomen. De projectgroep die het systeem heeft opgezet, bestaande uit Maïke en Henk Simons, Walter van Rijmenam en Michiel Willemsen, had daarmee haar taak volbracht. Het systeem valt nu onder supervisie van de communicatie commissie, die is uitgebreid met de systeembeheerder van DCSNL, Walter van Rijmenam. Alle symposiumdeelnemers hebben het systeem in Mierlo al kunnen gebruiken en meer dan vijftig leden namen inmiddels een abonnement. Meer over DCSNL leest u elders in dit blad.

Als u dit leest zit het DECUS Europe Symposium 1993 in Montreux er inmiddels ook al weer op. Tijdens het symposium zal de European DECUS Council (EDC, het bestuur van DECUS Europe) discussiëren over voorstellen voor een verandering van de SIG-structuur op Europees niveau, die weer mede de opzet van het Europese Symposium bepaalt. Meer daarover hoop ik u volgende keer te kunnen vertellen.

Ook binnen DECUS Holland wordt overigens sinds enige tijd gewerkt aan plannen voor veranderingen in de structuur. Het bestuur streeft ernaar die plannen te doen resulteren in een voorstel aan de jaarvergadering van volgend jaar. Meer kan ik u er nu nog niet over vertellen, maar misschien is er ook daarover in het volgende nummer wel nieuws.

Omgekeerd hoop ik dat ook u van u laat horen! Heeft u nieuws, tips, vragen, suggesties, wensen of ideeën voor uw medeleden of het bestuur, dan horen wij dat graag. Hetzij in de vorm van kopij voor het bulletin, hetzij als bijdrage aan één van de conferenties op DCSNL, hetzij als mail op DCSNL, of gewoon op papier via het secretariaat. Alle adressen vindt u achterop dit blad. Want voor DECUS geldt en blijft gelden: we zijn een vereniging, 'vóór leden', maar ook 'dóór leden'.

Evert Jan Evers,
voorzitter DECUS Holland

Van de redactie

Sinds augustus is het redactieteam van het DECUS Holland Bulletin weer behoorlijk compleet. Nadat het aantal medewerkers tot twee gedaald was, zijn er nu drie nieuwe leden aangetreden, waardoor het weer mogelijk is geworden een bulletin samen te stellen.

Naast het 'oude vertrouwde gezicht' van Pim Ingenegeren, zijn er nu die van Adri Snoeren, Leo van Geest en mijzelf bijgekomen, terwijl Evert Jan Evers de contacten met het hoofdbestuur op zich heeft genomen en

Mieke Lips de logistieke ondersteuning blijft verzorgen.

We hebben inmiddels een aantal redactievergaderingen achter de rug en, zoals dat gaat met nieuwelingen, de ideeën vliegen over de tafel. Er zijn plannen voor nieuwe rubrieken, een nieuw 'aangezicht' enzovoorts. Maar omdat we het deze keer belangrijker vonden zo snel mogelijk een nieuw nummer bij jullie in de bus te laten vallen, zie je daar nu nog niet zoveel van. In het volgende nummer zullen we

hierover wat meer vertellen en natuurlijk is daarbij ook jullie inbreng van harte welkom en zeer belangrijk.

Want, en ook dat is niet nieuw, de inhoud van het bulletin wordt door jullie, de leden van DECUS, bedacht.

Wij zijn vol goede moed en ik hoop dat we samen in de komende tijd voor een goed bulletin kunnen zorgen.

Marion van Geest
eindredacteur

Even voorstellen

Evert Jan Evers

('Evert J.', 'Evert' en 'Evert-Jan' zijn uit den boze!:-)

Fysicus, na de studie vijf jaar onderzoek gedaan in de kernfysica en daarbij geïnfecteerd geraakt door het computervirus. Sinds 1987 werkzaam in de automatisering bij de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit Utrecht, op een kleine afdeling die een deel van de faculteit waar medisch onderzoek gedaan wordt ondersteunt op het gebied van automatisering. Dus een breed scala aan activiteiten, waarbij ik mij met name bezighoud met netwerken, beveiliging en het beheer van ons VAXcluster.

Actief DECUS-lid sinds 1986, bezoeker van bijeenkomsten van diverse SIG's, lid van de Security Werkgroep sinds de oprichting daarvan, lid van het Netwerk SIG-bestuur en vertegenwoordiger van de Netwerk SIG in het hoofdbestuur sinds eind 1989 en, na een jaar vice-voorzitter te zijn geweest, sinds mei 1993 voorzitter.

Leo van Geest

Mijn naam is Leo van Geest. Ik ben in 1957 in Delft geboren. Na het doorlopen van de lagere en middelbare school heb ik de opleiding HTS-informatica in Den Haag gevolgd.

Hierna moest ik in dienst en voor mij werd dat een plaatsing als Marine Officier in Den Helder, bij het Centrum voor de Automatisering van Wapen- en Commandosystemen. Dit centrum produceert operationele software voor gebruik aan boord van marineschepen.

De afdeling waar ik terecht kwam had een support functie. Hier leerde ik twee 'items' kennen, die mijn leven voor een groot deel zouden beheersen. Dit zijn in aflopende mate van belangrijkheid ten eerste mijn vrouw Marion, die nu eindredacteur van dit blad is en ten tweede een VAX-11/780 computer met VAX/VMS erop.

De afdeling waar wij toen voor werkten had een support functie, en hoewel de namen veranderden door verschillende reorganisaties, de functies waar wij in werken bleven globaal hetzelfde. Onze afdeling heeft een onderhouds- en ondersteuningsfunctie voor zelfgemaakte support software (definitie: support software is die software die je nodig hebt om software te maken) en een ondersteuningsfunctie voor support software van derden. De groepen produkten waar we ons mee

bezighouden zijn talen, een database management systeem (Oracle), Case tools (Teamwork) en operating systems (voornamelijk VMS en S03, een zelfgemaakt systeem op een militaire computer).

Doordat support op layered software en het daadwerkelijke systeembeheer volgens ons niet gescheiden gezien kunnen worden, bestaat er een goede samenwerking tussen de support afdeling en de systeembeheer afdeling. Dit gebeurt in de vorm van een system management werkgroep van 4 personen waarvan ik coördinator ben.

Voor wat betreft de VAX apparatuur is ons bedrijf gegroeid van één VAX-11/780 naar een cluster van systemen en werkstations van ongeveer 90 nodes, dat beheerd wordt door voornoemde werkgroep.

Pim Ingenegeren

Systeembeheerder, sinds 1968 werkzaam bij de Faculteit Natuur- en Sterrekunde van de Universiteit van Utrecht. Eerst als fysisch assistent en geleidelijk aan steeds meer betrokken geraakt bij het automatiseringsgebeuren van het laboratorium.

DECUS-lid sinds 1977 met als eerste grote gebeuren het DECUS Europe Symposium in 1978 in Kopenhagen.

De werkzaamheden als systeembeheerder in de facultaire computergroep omvatten het beheer van een VAX-cluster, Convex C120, DEC-server 5500 met daaromheen ongeveer 35 DECstations en een nieuwe Alpha 4000 met nu 4 Alpha stations.

Het 'doorlopen' operating systeem traject ziet er als volgt uit: RT-11, RSX11M, VMS, ULTRIX en OSF.

Sinds (?) zéér lang lid van de redactie van het DECUS Holland Bulletin en dat zal ook wel even zo blijven.

Adri Snoeren

Mijn naam is Adri Snoeren, ik ben in de dertig, getrouwd en werk bij de Bouwdienst Rijkswaterstaat. We hebben daar een redelijk grote automatiseringsafdeling met behoorlijk wat computers, waaronder ook DEC-computers. Ik mag sinds 1983 deel uitmaken van deze afdeling en heb lange tijd de VAXen beheerd, totdat ik senior systeembeheerder werd, leider van de systeembeheerders dus. We zijn verdeeld over meerdere vestigingen in

het land en hebben daarom ook nogal wat datacom-verbindingen door Nederland liggen.

Mijn lidmaatschap van DECUS gaat terug tot 1987 en mijn interesse gaat hoofdzakelijk uit naar de werkzaamheden van de Netwerk, Security en UNIX SIG. Ik heb in het verleden al meerdere DECUS Holland en DECUS Europe congressen bij mogen wonen. Ik hoop een waardevolle medewerking aan dit blad te kunnen geven in de toekomst.

Marion van Geest

Geboren en getogen in Den Helder, 38 jaar oud en getrouwd (jawel met Leo van hiervoor). Ik werk sinds 1972 in de automatisering, begonnen als programmeur nu als systeem ontwerper, bij het Centrum voor de Automatisering van Wapen- en Commandosystemen van de Koninklijke Marine.

Eind jaren '70 zijn daar de VAX computers geïntroduceerd en vanaf die tijd stamt ook mijn DECUS lidmaatschap. Mijn belangstelling gaat voornamelijk uit naar talen, tools, methoden en technieken, wat ook een groot deel van mijn werkterrein omvat. Ik maak deel uit van een kleine sectie die zich bezighoudt met het maken en onderhouden van de systeem- en programmeeromgeving op het centrum en daarnaast ondersteuning geeft aan de andere softwaremakers.

Mijn activiteiten m.b.t. DECUS in de afgelopen jaren kunnen omschreven worden als 'nul komma nul', maar naar het zich laat aanzien gaat daar nu verandering in komen.

Dagboek van een symposiumganger

Op 6 september 1993 was het dan weer zover: DECUS Europe in Montreux (Zwitserland) vond plaats.

Een mooi congrescentrum, maar het leek wel of de organisatie bedacht had dat alle Nederlanders die DECUS bezoeken van reizen houden. De meesten waren op minimaal een kwartier reizen met het openbaar vervoer van het congrescentrum ondergebracht.

Wij dus ook, samen met nog 5 andere Nederlanders en een Deen waren we gedumpt in een hotel op ongeveer 1300 meter hoogte, op 20 minuten met de taxi vanaf het congrescentrum. Dit was zeer vervelend. Je even terugtrekken of je even opfrissen voor je gaat eten is dan niet aan te bevelen, om nog maar niet te spreken over even iets ophalen wat je vergeten bent. Doordat we zo afgelegen zaten hebben we wel veel van de schitterende omgeving gezien. Een klein, maar leuk hotel, met uitzicht op 'Montreux by night'.

Na een zeer lange reis en een goede nachtrust begonnen maandag de trainingseminars. Bij het inschrijven bleek al dat het aanbod van seminars voor ons lang niet zo interessant was als vorig jaar in Cannes, maar ik had me ingeschreven voor DECnet/OSI For OpenVMS (de opvolger van DECnet phase IV, uitgebreid met de OSI layers). Het belangwekkendste was, dat het vertrouwde NCP vervangen wordt door NCL waarin het, qua commando's en hun output, 'de alles is anders show' is. Waarschijnlijk omdat DEC de problemen hiermee al op zich af zag komen (met name met betrekking tot installatieprocedures die NCP commando's gebruiken), hebben ze een NCP emulator geschreven die NCP commando's naar NCL vertaalt. NCP commando's kunnen dus nog gebruikt worden maar de vraag is hoe lang nog.

Het publikatie-bord hing vol met aankondigingen van recepties van nationale DECUS clubs, maar de grote afwezige hierbij was DECUS Holland. Om de één of andere, mij onbekende reden, was er dit jaar geen receptie door DECUS Holland georganiseerd. Dat is jammer, want zoiets is toch één van de gelegenheden om contacten te leggen.

Dinsdag 6 september begonnen de lezingen, voorafgegaan door de traditionele openingssessie door DEC's vice-president Bob Supnik. De ver-

voersproblemen en de zeer slecht aangegeven indeling van het congrescentrum zorgden ervoor dat we pas halverwege deze openingssessie kwamen binnenvallen, maar we konden nog net opvangen dat DEC z'n organisatiestructuur gaat aanpassen aan die van het bedrijfsleven (worldwide georiënteerd in plaats van landelijk). In de voorgaande jaren heeft DEC zo'n 1,5 miljard dollar per jaar geïnvesteerd in ontwikkeling, maar dit werd echt niet terugverdiend. De reden hiervoor was dat ze niet echt één doel hadden. DEC gaat zich nu concentreren op de kernpunten: Chips (de Alpha misschien?), Netwerken, System Engineering en Software, waarin Network computing het uiterlijk van DEC moet gaan bepalen.

'There is never a right time to buy in the Information Technology race' was een uitspraak van Bob Supnik waarmee hij doelde op de gigantische sprongen die de technologie steeds maakt, maar de volgende dag tijdens de user keynotes, ging Jack Fegreus van Digital News & Review hier finaal tegenin: 'There is a right time, and that time is now'. Hiermee doelde hij op het feit dat als je nu niet meedoet, je de achterstand waarschijnlijk nooit meer inhaalt.

Vergeleken met de voorgaande jaren heb ik weinig revolutionaire software ontwikkelingen gezien. In tegendeel, na de mededeling dat VUIT niet meer door DEC ondersteund zal worden en de huidige gebruikers voor 640 dollar naar het product Builder Xcessory van ICS konden migreren, werd de spreker door enkele toeschouwers zowat gelinched. Met het zweet in de handen heb ik nog enkele andere productupdates bijgewoond, in de hoop dat de producten die bij ons in gebruik zijn, nog wel ondersteund zouden worden. Dit viel gelukkig mee: onder andere DECplan, DECset en DECwrite hebben nog wel toekomst, al zoekt DEC voor sommige producten wel partners.

In de exhibition-room had DEC een grote stand ingericht met hun nieuwe StorageWorks (RAID) systemen, waarbij twee acrobaten de show stalen. Leuk voor de kinderen, maar het was moeilijk om aan echte informatie te komen, zonder dat je eerst een spelletje met deze artiesten moest spelen. Verder waren er diverse software en hardware stands, waar de laatste technologieën werden getoond. De firma MTI sprong eruit door-

dat ze niets anders aanboden dan een drankje. Ze gaven als reden dat, aangezien er weinig verschillen tussen de producten van third-party bedrijven zijn, MTI zich meer op de relatie met de klant richt. Een leuke benadering, maar ik betwijfel of het aangeslagen is.

De Security SIG was, zoals alle jaren (o.a. door hun knalgele t-shirts) weer opvallend aanwezig. Zoals gewoonlijk waren hun sessies met veel humor doorspekt en was het een genot om deze bij te wonen.

De traditionele gala-avond ging flitsend van start met een gezellig bandje, waarin we ook nog gastoptredens zagen van twee Nederlandse symposiumbezoekers. Dit bandje werd gevolgd door een band, die zelfs door het opblazen van de versterker niet uit het veld te slaan was, maar toen deze band vertrokken was liep de sfeer snel terug en hebben we samen met de heren en dames van het GAK, de avond voortgezet in Montreux centrum.

Vrijdag was al weer de laatste dag. Omdat we na de lunch moesten vertrekken, heb ik jammer genoeg maar een half seminar over Advanced Configurations For PATHWORKS, gegeven door de charmante Ronnie Cheng, bij kunnen wonen. Het gedeelte waar ik bij was behandelde het tunen van de server aan de VMS kant en bevatte zeer interessante, undocumented, features.

Samengevat: Het aanbod van nieuwe software was niet overweldigend. Op hardware gebied is de StorageWork technologie in opkomst. DEC is bezig z'n kernactiviteiten een beetje te verleggen. Het aantal bezoekers (1500 mensen) was veel minder dan voorgaande jaren.

Henk Rozen
CAWCS/KM

DCSNL nieuws

De afgelopen jaren was er in elk nummer van het Bulletin wel iets te lezen over het op komst zijnde DECUS Systeem, dat er een climax in zat was duidelijk. Bij het verschijnen van het vorige nummer in maart jl. was het net nog niet zover, maar ruim een maand later wel: 'de officiële ingebruikname van ons nieuwe DECUS communicatie systeem tijdens het DECUS Holland Symposium in Mierlo'.

De projectgroep o.l.v. Maïke en Henk Simons had er een feestelijke gebeurtenis van gemaakt. Na een terugblik van Maïke over de achtergronden en doelstellingen die we voor ogen hadden met de realisatie van dit project, bedankte Communicatie Commissievoorzitter Jan Belgraver op zijn beurt de projectgroep voor haar vele werk en inzet. Met een druk op een terminal-toets door ondergetekende en het oplichten van een fraaie tekst op het beeldscherm was de officiële ingebruikname een feit. De ceremonie werd afgesloten met een door het bestuur aangeboden drankje aan alle aanwezigen.

Met de opening van DCSNL viel tegelijkertijd het doek voor de projectgroep, zij werd eervol van haar taak ontheven. Voor de laatste keer wil ik nog even hun namen noemen: Maïke en Henk Simons (projectleiding). Walter van Rijmenam en Michiel Willemsen; Walter is daarna verder gegaan met de taak waarvoor hij zich destijds ook al had aangemeld, nl. het dagelijkse beheer van het systeem. We zijn bijzonder blij dat dit viertal leden destijds deze taak op zich heeft willen nemen. Als afronding van hun werk schreven Maïke en Henk Simons ten slotte nog een artikel over het systeem voor de gebruikersverenigingen rubriek van het weekblad Computable. Het werd met als titel 'Communicatiesysteem DECUS' op pagina 27 in het nummer van 2 juli jl. geplaatst, met foto en al. Jammer dat Michiel Willemsen ontbrak toen de foto gemaakt werd tijdens de openingsplechtigheid.

Nu, na een klein half jaar werken met het systeem kunnen we vaststellen dat de groei van het aantal accounts op DCSNL naar alle tevredenheid verloopt, begin augustus werd het aantal van 100 accounts gepasseerd. De eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat de helft daarvan uit bestuursleden bestaat, maar dat neemt niet weg dat er zo langzamerhand wel voldoende 'bevolking' op het systeem komt om

het voor elkaar aantrekkelijk te gaan maken. In dit verband zou ik iedereen, misschien wel ten overvloede, willen adviseren: 'De enige manier om veel profijt uit je abonnement op het systeem te halen is zelf initiatieven te nemen'. Kom met je vragen, ook al lijken ze nog zo simpel. Op dat moment zit je ermee en wil je een antwoord, misschien ontstaat er wel een heel interessante en leerzame discussie uit.

Nu even wat cijfers over het systeemgebruik de afgelopen maanden:

Er wordt naar gestreefd snel te reageren, maar als het terugbellen niet lukt dan gaat het uiteindelijk toch nog lang duren; dat is voor beide partijen onplezierig. Geef daarom alstublieft duidelijk aan hoe en waar u bereikbaar bent, het bespaart de systeembeheerder veel extra werk.

Wat de Notes conferenties betreft, per begin augustus bleek dat de meeste activiteit plaats gevonden had bij de VAX, PDP-11, en NET SIG. Het histogram op de volgende bladzijde geeft dat duidelijk weer.

Maand	Users		Logins				Logfails
	alle	DECUSHELP	LAT	Modem	PSI	Totaal	
nov-92	6	0	0	33	29	62	23
dec-92	7	0	0	48	30	78	22
Totaal	13	0	0	81	59	140	45
jan-93	18	12	0	182	98	280	57
feb-93	28	4	0	186	98	280	56
mrt-93	27	35	0	180	52	232	56
april-dhs	9	37	0	137	84	221	54
dh-sympos.	55	3	232	0	0	232	228
mei-93	36	10	0	149	99	248	43
juni-93	31	21	0	210	100	310	59
juli-93	38	18	0	195	119	314	53
Totaal:	242	140	232	1239	650	2121	606

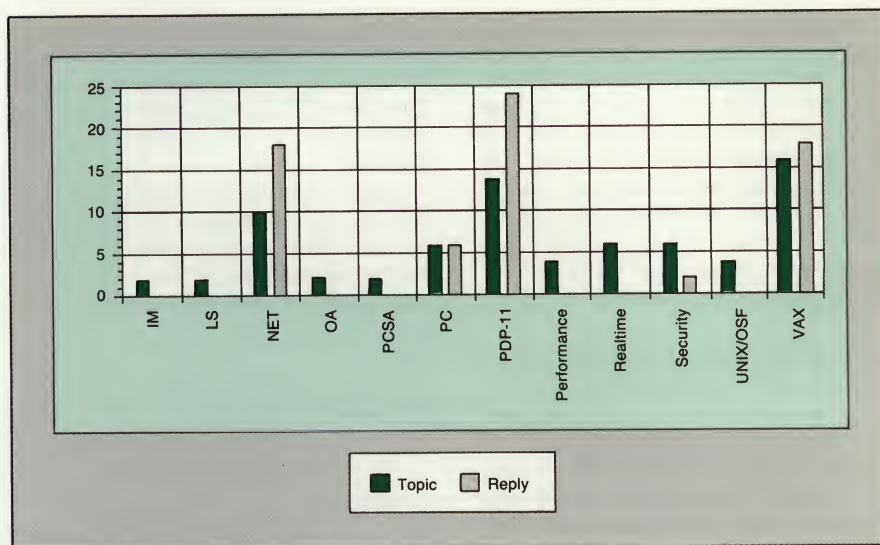
In het overzicht is heel duidelijk te zien dat in januari de bestuursleden op het systeem kwamen, daarvoor waren het alleen maar de projectgroep-leden en de Communicatie Cie. Tijdens het symposium kon alleen via een terminal server worden ingelogd, vandaar de aparte kolom LAT. Opvallend is ook dat er tweemaal zoveel wordt ingelogd via een modem dan d.m.v. een 'set host' en bovendien dat dit een vrij constant verschijnsel is gedurende deze periode. De kolom 'alle users' omvat ook user DECUSHELP, maar omdat dit account in feite door meerdere personen wordt gebruikt is het hier apart vermeld. Daarnaast is het wel aardig om te zien hoe vaak dit kanaal gebruikt wordt. Bedenk daarbij dat het doel twee-ledig is, enerzijds voor het aanmelden van storingsen met het eigen account (dikwijls een vergeten password) en anderzijds voor het verkrijgen van een account aanvraag informatie pakket.

Nu we het toch over DECUSHELP hebben, het komt nogal eens voor dat iemand die een storing aanmeldt en daarbij een telefoonnummer vermeldt vervolgens heel slecht bereikbaar is.

In dit overzicht zijn de algemene conferenties, Board, Bulletin, DCSNL, Member en Symposium buiten beschouwing gelaten.

In de Network SIG conferentie vond een poosje terug een heel aardige discussie plaats over het meten van netwerk-vertragingen (topic 4.*). Bij de PC SIG vond ik de aankondiging en release notes van MS-DOS Kermit V3.13 (6.*). Bij de PDP-11 SIG hadden ze het o.a. over hun Nostalgische PDP-11 Produkten Ruilbeurs project (4.*) en een patch voor CP/RSX (10.*), terwijl bij de VAX SIG het accent lag op VMS V6.0 (5.*), printen vanuit de Bookreader (8.*), het printen van DEC character set teksten op IBM printers (12.*), de aankondiging van C-Kermit V 5A189 en een lijst met de SIRs (System Improvement Requests) van 1993 (16.*). In de Program Library conferentie tenslotte, staat een omvangrijke lijst van produkten die de afgelopen tijd bij de Program Library zijn besteld. Het verzoek is, om daar gebruikerservaringen aan

toe te voegen zodat er meer bekendheid ontstaat over de mogelijkheden en daar profiteren we uiteindelijk allemaal wel weer van.

Jan Belgraver

Enthousiaste UNIX/OSF SIG bestuursleden gezocht!!

We zoeken enthousiaste mensen met belangstelling voor UNIX en de bijbehorende interessegebieden. Met name nu UNIX steeds meer opkomt in de niet alleen technische omgevingen zal voor vele DECUS leden de interesse in UNIX en DEC OSF/1 toegenomen zijn.

Het UNIX/OSF bestuur is op verschillende fronten actief, waaronder

DECUS Holland en DECUS Europe, en zo organiseert het bestuur bijvoorbeeld op 26 november a.s. een UNIX/OSF SIG dag met als thema:

'UNIX and ALPHA AXP in the business environment: contradictio in terminis?'

Wil je die interesse in UNIX combineren met een leuke en leerzame be-

stuursfunctie, dan kan je dat kenbaar maken via:

het DECUS Holland Secretariaat
telefoonnummer: 030 - 83 20 55
of rechtstreeks via Internet-mail aan:

kuppens@ijsapl.enet.dec.com

Robbert Kuppens

UNIX and ALPHA AXP in the business environment: Contradictio in terminis?

Het UNIX/OSF bestuur organiseert vrijdag 26 november a.s. een UNIX/OSF SIG dag met als thema:

'UNIX and ALPHA AXP in the business environment: Contradictio in terminis?'

Deze dag zullen de verschillende aspecten van de implementatie van UNIX/OSF applicaties (en mogelijke ALPHA AXP keuze) in business omgevingen de revue passeren, onder meer extra aandacht voor databases, office-automation, en 4GL ontwikkeltools. Leden van de UNIX/OSF SIG krijgen eind oktober bericht. Andere belangstellenden kunnen schriftelijk contact opnemen met het DECUS Holland secretariaat, via het formulier elders in dit blad.

Nostalgieische PDP-11 Produkten Ruilbeurs

Ook het tweede artikel in het Bulletin van maart jl. resulteerde binnen veertien dagen in een schriftelijke reactie. Ditmaal was het iemand die o.a. een voeding voor een BA23 box zocht, waarin een 11/73 zit, een TK50 drive en controller en een DHQ11. Voor dit laatste onderdeel weet ik waarschijnlijk wel iemand. Als tegenprestatie heeft hij niet minder dan vier PDP-11/05's in de aanbieding. Er staat mogelijk ook nog eens een LA180 voor iemand klaar.

Leuk was het om tijdens het DECUS Holland Symposium door iemand benaderd te worden die wel een RL02 drive + controller kwijt wilde. Die RL02's blijken populaire drives te zijn, net zoals de PDP-11/23 systemen. Dit

doet me eraan denken dat een poosje geleden twee leden elkaar via dit kanaal vonden en vervolgens een PDP-11/34 en (ik meen) een Micro-PDP-11/23 uitgewisseld hebben.

Onlangs zijn mij nog weer een flink aantal artikelen ter ore gekomen die op een nieuwe eigenaar liggen te wachten. Het zijn: een torentje van drie RA81s, een LP26 lineprinter (mankeert niets aan), een ca. 75 Mb third-party disk drive met controller, een Cipher tape drive met controller, diverse RSX-11M-PLUS V2.* en VMS V5.* manuals en binnenkort ook nog een RT-11 V5.5 Doc-set.

Momenteel zijn me, naast de bovengenoemde vragen, verzoeken voor de

volgende artikelen bekend: TK25 drive, TK50 drives en bijbehorende controllers, een RD54 drive en controller en een PDP-11/44.

Dus als u wat heeft of zoekt neem dan even contact op met ondergetekende. Dit kan via DCSNL, persoonlijke mail of via het betreffende topic in de PDP-11 SIG conferentie, de andere adresmogelijkheden staan op de achterzijde van dit bulletin vermeld.

Jan Belgraver
voorzitter PDP-11 SIG

RSX SIG omgezet naar meer algemene PDP-11 SIG

Tot de Algemene vergadering van 1987 - tijdens het DECUS Holland Symposium in het Kurhaus te Scheveningen - bestonden er in Nederland drie op de PDP-11 gebaseerde SIG's, t.w. de RSTS, RSX en RT-11 SIG. De RSTS SIG hief zichzelf per die bewuste vergadering op en niet lang daarna breidde de RT-11 SIG haar oriëntatie uit naar het real-time gebeuren in het algemeen en veranderde haar naam navenant in RT SIG, sinds 1993 voluit RealTime SIG geheten. Het RT-11 aspect van de RealTime SIG speelde daarna nog maar een heel ondergeschikte rol. In feite heeft alleen de RSX SIG haar oorspronkelijke signatuur onveranderd behouden.

Een en ander neemt niet weg dat ook in de RSX SIG, parallel aan de ontwikkelingen bij Digital, de activiteiten sinds 1989 aanzienlijk verminderd zijn. Zo viel er in Nederland in 1992 van de zijde van Digital zelfs helemaal niets te melden over de verwachte nieuwe RSX versies, de aankondiging werd naar 1993 opgeschoven. Alleen de nieuwe SCSI-controller werd in april 1992 op DECworld geannonceerd. Van RT-11 en RSTS daarentegen werden in 1992 wel nieuwe versies uitgebracht.

Ondanks dat de ontwikkelingen bij Digital op PDP-11 operating systems gebied gereduceerd zijn tot 'maintenance' met het accent op 'bug fixes' en het toevoegen van support voor nieuwe hardware, wil dat nog niet zeg-

gen dat daarmee ook alle gebruikers verdwenen zijn. Integendeel, op een groot aantal plaatsen worden nog PDP-11's toegepast en dat zal best nog een tijd zo blijven. Deze verwachtingen zijn o.a. gebaseerd op het grote aantal geïnstalleerde systemen en de na-geschiedenis van de PDP-8, een systeem dat eind 70-er jaren uit productie werd genomen en desondanks nog steeds op een aantal plaatsen in bedrijf is, de op de PDP-8 gebaseerde DECmates niet meegerekend.

Wat overbleef van het oorspronkelijke ledenbestand zijn de liefhebbers en personen die betrokken zijn bij onderhoud en beheer van bestaande PDP-11 applicaties en systemen. Dat is het doelgebied dat ik voor ogen heb voor de nieuw gevormde PDP-11 SIG.

In deze geconsolideerde PDP-11 SIG, die sinds de Algemene vergadering tijdens het DECUS Holland Symposium 1993 operationeel is, gaat de RSX SIG verder als een werkgroep. Verder houdt de SIG zich bezig met het van de RealTime SIG afgesplitste RT-11 gedeelte, RSTS, P/OS en de PDP-11 hardware.

Waar het mij om gaat is voor de komende jaren aan de PDP-11 gebruikers een platform te bieden voor onderling contact. We hebben er een ideale centrale plaats voor in de vorm van ons nieuwe DECUS Systeem. Op DCSNL (= DECnet node naam), zoals het systeem officieel heet en in het bijzonder in de PDP-11 SIG VAX Notes

conferentie kan naar hartelust gediscussieerd worden over PDP-11 zaken. Een van die onderwerpen in die conferentie is bijv. 'Nostalgische PDP-11 Produkten', een eind 1992 gestart ruilbeurs project waar best wat belangstelling voor blijkt te bestaan, er zijn tenminste al diverse zaken van eigenaar gewisseld; zie tevens het artikel elders in dit blad.

Voor het bestuur zoek ik nog leden die RT-11, RSTS resp. P/OS onder hun hoede zouden willen nemen. Veel tijd zal het niet kosten omdat ik me voorstel de meeste bestuurszaken via e-mail te regelen. Momenteel bestaat het bestuur uit de oorspronkelijke RSX SIG bestuursleden: Jan Belgraver, Hans Hamakers, Jan Kromme, Sytze Zijlstra en DECrep Peter van Caspel.

Ieder die op enigerlei wijze betrokken is bij de PDP-11 nodig ik van harte uit mij te vertellen wat de PDP-11 SIG voor hem/haar kan betekenen. Dit kan zowel telefonisch, schriftelijk als via het DECUS Systeem. Mijn adres kunt u vinden op de achterzijde van het bulletin.

Jan Belgraver
voorzitter PDP-11 SIG

DECUS Security Werkgroep oproep

De DECUS Security werkgroep bestaat uit ruim 20 leden en komt om de 2 - 3 maanden bijeen. De activiteiten van deze werkgroep bestaan uit het tijdens de vergadering uitwisselen van 'hints en kinks' inzake security, het voorbereiden van het DECUS Holland Symposium en het eenmaal per jaar, veelal op de elfde van de elfde (ook in 1993!) organiseren van een Security SIG bijeenkomst. Naast deze activiteiten maken alle deelnemers deel uit van een subwerkgroep, deze subwerkgroepen bestuderen een bepaald onderwerp met als doel het opleveren van een rapport over dat onderwerp waarbij het security aspect centraal staat. Concepten van dergelijke rapporten worden gepresenteerd en besproken op de plenaire werkgroep vergaderingen. Zo zijn er werkgroepen met betrekking tot UNIX, Databases en VMS audit pakketten en een VMS beheersgroep. Van de werkgroepen Databases en VMS audit pakketten zijn recente definitieve rapporten verschenen.

Naast deze wat bredere onderzoeksgebieden bestaat er binnen de werkgroep behoefte aan personen die mogelijk in kleiner verband (2 - 5 personen) een specifiek onderwerp willen bestuderen en daarover verslag willen doen in de vorm van een rapport of een verzoek tot ontwikkeling aan Digital en een presentatie op een werkgroep bijeenkomst.

Hierbij doen wij een oproep aan personen die belangstelling voor en/of kennis van nevenstaande onderwerpen hebben om zich bij de secretaris van de Security werkgroep aan te melden. Voor meer informatie over inhoud en doel van de verschillende onderwerpen kunt u ook bij de secretaris terecht, die u eventueel in contact kan brengen met de initiatiefnemer(s).

No.	Onderwerp	Toelichting
1	Encryptie binnen PATHWORKS netwerken	Digital motiveren om standaard applicaties te ontwikkelen (mogelijk gebaseerd op Smart cards) waarmee binnen een PATHWORKS netwerk op voor gebruikers transparante wijze encryptie van data plaats kan vinden.
2	VMS beheersmodel verder uitwerken	Onder toepassing van ITIL.
3	Audit van DBMS en Oracle	Security features toetsen aan ITSEC.
4	Opstellen van beveiligingsmodellen voor gedistribueerde applicaties	
5	Onderzoek naar betrouwbaarheid van security logging	
6	Update pakketvergelijking	Dit betreft een eventuele update van het rapport 'VMS Audit pakketten' ten gevolge van nieuwe releases van de bestudeerde pakketten.
7	Public key encryption	Hoe security op bulletin boards regelen.
8	Gebruik Smart cards binnen VMS	Onderzoeken op welke wijze Smart cards ingezet kunnen worden voor toegangsbeheer binnen VMS.
9	Beveiligingsstatuut verder uitwerken	Een eerste versie is reeds geconcipieerd, dit moet uitgewerkt worden naar een definitief rapport.

Secretaris DECUS Security Werkgroep

Dirk Pasma (Getronics)
tel.: 010 - 4254700
fax: 010 - 4254218

DECUS Security Symposium, 'De prijs van beveiliging'

11 november 1993

Evenals de afgelopen jaren zal de Security SIG ook dit jaar weer een symposium organiseren. Als thema hebben we gekozen voor:

'De prijs van beveiliging'

In de ochtendsessie zal aandacht besteed worden aan de wijze waarop management tegen beveiliging en de daaraan gerelateerde kosten aankijkt, of anders gezegd: Wat mag beveiliging kosten?

In de middag zullen er parallelsessies zijn. De eerste stream zal gericht zijn op het beperken van risico's in de VAX-omgeving en de prijs die hiervoor betaald moet worden (prijs, performance etc.).

De tweede stream is speciaal bestemd voor diegenen die geconfronteerd worden met beveiligingsaspecten van PC-omgevingen en PC-servers. Ook hier zal speciaal aandacht worden besteed aan de afweging van kosten en nut van beveiliging.

Wij adviseren u deze datum in uw agenda vrij te houden. Leden van de Security SIG zullen automatisch een uitnodiging ontvangen. Andere belangstellenden kunnen schriftelijk contact opnemen met het DECUS Holland secretariaat via het formulier elders in dit blad.

Bart van Stavoren

Activiteiten NETWERK SIG

De NETWERK SIG heeft voor de rest van 1993 de volgende activiteiten gepland:

1. Network Management dag, op woensdag 10 november. Het voorlopige programma voor deze dag ziet er als volgt uit:
  - DEC DME produkt; een algemene inleiding en Digitals plannen met DME en migratiepad.
  - Gebruikerservaringen met DEC MCC.
  - SNMP/SNMP II positionering.

Leden van de NETWERK SIG zullen automatisch een uitnodiging ontvangen.

Andere geïnteresseerden kunnen zich schriftelijk wenden tot het DECUS Holland secretariaat via het formulier elders in dit blad.

2. Op donderdag 2 december wordt een bijeenkomst gehouden met als onderwerp: 'Outsourcing'.

Het programma voor deze dag moet nog samengesteld worden. Suggesties zijn natuurlijk welkom. Reacties, liefst schriftelijk, zo spoedig mogelijk naar het DECUS Holland secretariaat, t.a.v. Mike Papôt. Het adres vindt u op de achterkant van dit bulletin.

Heroriëntatie VAX SIG

Het bestuur van de VAX SIG heeft zich de laatste maanden gebogen over de toekomstige activiteiten van de SIG. Directe aanleiding daarvoor is dat het steeds moeilijker wordt om SIG-dagen georganiseerd te krijgen. Andere SIG's en werkgroepen behandelen immers onderwerpen die VAX/VMS raakvlakken hebben en sprekers krijgen vanuit hun eigen organisatie minder gelegenheid om lezingen voor te bereiden. Door een andere aanpak te kiezen willen we de directe opbrengst voor onze leden vergroten, waardoor ze door hun bedrijf eerder in de gelegenheid gesteld worden om bij te dragen aan de activiteiten van de SIG.

Geconstateerd is dat een VAX/VMS systeembeheerder van een relatief kleine site in steeds sterkere mate geconfronteerd wordt met diverse platformen. Van hem/haar wordt verwacht al deze platformen op een consistente wijze te beheren. Hierbij staat het op te lossen probleem centraal en minder de specifieke invulling op een bepaald platform. De relatieve dominantie van VMS neemt voor zo'n beheerder mogelijk dus af. De VAX SIG wil zich daarbij niet in de eerste plaats op de grote sites richten. Daaronder verstaan we bedrijven met omvangrijke EDP afdelingen met sterke specialisatie van de personeelsleden. De VAX

SIG blijft zich als vanouds richten op de kleinere sites, waar een beperkt aantal mensen verantwoordelijk is voor de volledige integrale ondersteuning van de infrastructuur. Hierbij denken we aan omgevingen met:

- kleinere verwerkingseenheden (met UNIX, OSF, Open/VMS e.d.)
- servers (PATHWORKS, Windows NT, Novell)
- werkplekken met terminals (VT en X), printers, PC's (MS-DOS, Mac) en workstations
- een LAN communicatie infrastructuur, met een beperkt aantal nationale WAN verbindingen

Gelet op de huidige samenstelling van de SIG, zullen natuurlijk de VAX en Alpha AXP en het operating system VMS als vertrekpunt worden genomen.

Het SIG-bestuur stelt zich voor, dat in werkgroepen van een beperkte omvang (10 tot 20 leden), gemeenschappelijke problemen/thema's worden uitgewerkt. Zo'n werkgroep komt eens per maand een halve dag bij elkaar voor het formuleren van studiegebieden, bespreken van resultaten, uitwisselen van ervaringen e.d. Hierdoor

ontstaat er een directe kennisvermeerdering bij de deelnemers aan de werkgroep. Andere DECUS leden worden later op één of andere wijze deelgenoot gemaakt van de opgedane ervaringen. Dit kan bijv. door het verzorgen van lezingen of publikaties.

Er is een lijst met mogelijke onderwerpen vastgesteld die op een formulier, elders in dit blad, is afgedrukt. Wij willen graag weten waarvoor u interesse heeft. Wij vragen u dan ook de 5 onderwerpen aan te kruisen waar uw belangstelling het meest naar uit gaat. Daarnaast zouden we willen weten of u zou willen en kunnen deelnemen aan een werkgroep voor één van de thema's. Indien dit het geval is, zet dan een kruis achter één of meer thema's. Invullen is geen intekening en verplicht tot niets. Als u ook nog uw naam invult en serieuze belangstelling hebt voor deelname, kunnen we t.z.t. gericht contact met u opnemen.

Het ligt in onze bedoeling om, bij voldoende belangstelling, de eerste werkgroepen voor begin 1994 opgestart te hebben.

Henk Stiekema
voorzitter VAX SIG bestuur

Het temmen van het computercentrum

Op vrijdag 14 mei 1993 vond er een Large Sites SIG bijeenkomst plaats met als thema: Het temmen van het computercentrum.

Het was de eerste maal dat ook leden van de Information Management SIG (die opgegaan is in de LS SIG) voor een LS-dag waren uitgenodigd.

Waarom dit thema? Om dit aan te geven lijkt het mij het eenvoudigst om een gedeelte van de uitnodiging hieronder te geven:

„De beheersorganisatie rondom automatiseringsmiddelen wordt iedere dag aangesproken op de beschikbaarheid van de informatiesystemen. Gelijktijdig wordt er een hoge mate van flexibiliteit verwacht, men moet immers

snel kunnen inspringen op de veranderende wensen van de klant. Deze vragen worden meestal in één adem genoemd met het besparen op uitgaven aan I.T.

Vaak lijken bovenstaande eisen met elkaar in tegenspraak; dit hoeft echter niet het geval te zijn. Juist daarvoor biedt 'Information Technologie Infrastructure Library' (ITIL) aan de organisatie de structuur om de werkprocessen zo te organiseren dat optimale flexibiliteit, gecombineerd met de gewenste continuïteit tegen inzichtelijke kosten gerealiseerd kunnen worden. ITIL is dan ook een set van boeken met aanbevelingen over de op te zetten werkprocessen en de relaties daartussen, gebaseerd op ervaringen van vele collega's.

ITIL is een produkt van het C.C.T.A., een Engelse overheidsorganisatie, opgezet om de uitgaven van de Engelse overheid aan I.T. te beperken. Daarvoor heeft men gekozen voor een standaard opzet, gebaseerd op de ISO-9000 certificatie".

Tot zover een gedeelte uit de uitnodiging.

Deze uitnodiging lokte een groot aantal mensen naar het hoofgebouw van het GAK in Amsterdam, waar deze dag werd gehouden.

Nadat de voorzitter van de LS SIG, de heer A. Bakema, de dag had geopend, werd er een bedrijfsintroduktie gegeven door de heer J. Niewold, directeur Rekencentra en Infrastructuur van het GAK.

De heer Niewold gaf een beeld van de taken van het GAK en van alle veranderingen die er in de komende tijd plaats zullen vinden in de bedrijfsvoering van het GAK. Een aantal huidige taken van het GAK (administratie van een aantal fondsen: pensioen en VUT) zullen in de toekomst door deze instanties zelf worden uitgevoerd. Om deze administraties dan toch binnen het GAK te houden, zal men moeten concurreren met andere gegadigden. Hiervoor is de organisatie van het GAK ingrijpend gewijzigd.

Dit alles heeft ook zijn invloed op het rekencentrum. Men ziet het aantal machines terug lopen, terwijl de totale CPU-capaciteit toeneemt. Ook wordt er van de I.T. organisatie een meer flexibele opstelling gevraagd. De ontwikkeltijd van nieuwe applicaties moet veel korter worden. Om ook de I.T. organisatie meer te structureren en om flexibeler en sneller te kunnen reageren op vragen van klanten (zowel binnen het GAK als extern) is er voor een opzet gekozen volgens ITIL.

De tweede spreker was de heer B. Heskes, account manager van Pink Elephant Public Sector BV. Pink Elephant is een dienstverlenende organisatie in I.T. infrastructuur management en operationeel beheer van computersystemen. Daarnaast verzorgt Pink Elephant ook opleidingen, training en vorming van beheerspecialisten. De filosofie van Pink Elephant wordt het beste verwoord door een uitspraak van prof. dr. ir. M. Looijen.

Systeembeheer: Meester zijn van alle technische, organisatorische en bedrijfseconomische aspecten van een systeem

Hierin kan ITIL een belangrijk hulpmiddel zijn.

Wat is ITIL eigenlijk?

- 'Standard codes and practices'.
- Referentiemodel / analysegereedschap.
- Geen gefaseerde 'methode'.
- Wel: verzameling van projectplannen.

Het geeft een beschrijving van alle I.T. beheersactiviteiten en is een hulpmiddel voor:

- Het beheersbaar maken en houden van de toenemende complexiteit van I.T. infrastructuur.
- Optimaal ondersteunen van I.T. beheersprocessen onder alle omstandigheden.
- Beheersbaar maken van kwaliteit

van I.T. dienstverlening (ISO-9000).

Na deze inleidende informatie over ITIL ging de heer Heskes dieper in op het I.T. infrastructuur management model en de onderlinge relaties tussen de verschillende processen volgens ITIL.

Een van de laatste slides, waarop een overzicht werd gegeven van de mentaliteitsverandering van I.T. medewerkers tijdens de invoering van ITIL structuren, gaf duidelijk aan dat een organisatie die ITIL ingevoerd heeft daarna meestal veel gestructureerder en professioneler bezig is.

Hierna werd het woord gegeven aan de heer A. Hendriks, ITIL consultant bij de afdeling Rekencentra en Infrastructuur van het GAK en binnen het GAK verantwoordelijk voor de invoering van ITIL. De heer Hendriks had zijn voordracht geheel in het teken gebracht van het thema van deze dag: Het temmen van het computercentrum. Zijn voordracht gaf een goed beeld van de invoering van ITIL bij het GAK. ITIL is nu een deel van de cultuur geworden.

Ondanks alle positieve geluiden zijn er toch nog een paar opmerkingen.

- ITIL is nog niet af.
- De momenteel beschikbare hulpmiddelen schieten tekort.
- De 'klanten' bleven tot dusver onzichtbaar.

Toch kan er bij het GAK geconstateerd worden dat ITIL kan bijdragen aan een meer gestructureerde en professionele werkomgeving.

Na de goed verzorgde lunch (van het GAK) was het de beurt aan de heer J. van Bon, Change Manager van de afdeling Servicecentrum DEC binnen de dienst Informatievoorziening en Automatisering Telecom van PTT Telecom B.V.

Vanwege het grote aantal activiteiten dat er op het servicecentrum plaatsvindt, is men ook bij de PTT overgegaan tot het invoeren van ITIL methodieken.

Aantal changes: 1000 per jaar
Aantal incidenten: 30000 per jaar
Aantal overdrachten: 2500 per jaar

Om de invoering soepel te laten verlopen is er een video gemaakt over de invoering van ITIL, die aan alle medewerkers is vertoond. Een verkorte versie van deze video werd vertoond. Ook is iedereen die met de invoering

van ITIL te maken zou krijgen op cursus gestuurd.

De PTT is nog iets verder gegaan dan alleen het invoeren van ITIL, men heeft het Implementatie Procesgerichte Werkwijze (IPW) genoemd. Dit gaat verder dan de ITIL boeken. Dit alles loopt nu reeds anderhalf jaar, en er zijn duidelijk meetbare verbeteringen.

- minder back-outs
- minder service verstoringen
- betere toekenning bestede uren

Een belangrijke conclusie van de heer Bon is:

ITIL --> elke organisatie is anders; zoek je eigen delen uit ITIL.

De laatste lezing van de dag was een lezing die bestond uit twee delen:

1. De ontwikkeling en inrichting van de help desk bij het GAK.
Spreker: R. van der Wiele.
2. De wijze waarop configuratie Management binnen het GAK gestalte heeft gekregen.
Spreker: J. van Oosbree.

De helpdesk, opgezet bij het GAK, heeft een getrapte opzet:

CALLDESK --> HELPDESK

Een gebruiker belt altijd naar de CALLDESK, waar zijn probleem/vraag aangenomen wordt. Hier vindt ook de registratie plaats. De CALLDESK verzorgt ook het routeren van de aangemelde incidenten. Het oplossen van de incidenten vindt plaats bij de HELPDESK. Bij het opzetten hiervan is gebruik gemaakt van ITIL methodieken.

De lezing van de tweede spreker moest wegens tijdgebrek worden afgebroken.

Al met al was het een interessante dag die bijgedragen heeft aan de verbreding van de kennis over ITIL.

Voor de gebruikerslezingen waren zeer interessant en gaven veel informatie over de ervaringen met ITIL.

P. Timmers
Landweer Automation Services

Een kijkje in andermans keuken

HP Computer Users European Conference in Birmingham (27 juni t/m 30 juni)

Tussen zondag 27 juni en woensdag 30 juni 1993 heb ik de Hewlett Packard Computer Users European Conference in Birmingham mogen bezoeken. Mijn algemene indruk van deze conferentie is dat zij minder Europees (eigenlijk eerder Brits), meer commercieel en minder aan de moedermaatschappij (HP dus) gebonden is dan bijv. DECUS Europe. Dit alles is vrij eenvoudig te verklaren. Er bestaat geen Europese HPCUA (Hewlett Packard Computer Users Association), de Europese conferenties worden georganiseerd door een nationale HPCUA (in dit geval de Britse, volgend jaar de Nederlandse) en de nationale HPCUA ontvangen geen financiële ondersteuning van HP, zoals DECUS wel van Digital ontvangt. Door het ontbreken van deze financiële ondersteuning kunnen de HPCUA's zich veel onafhankelijker opstellen t.o.v. HP, maar moeten zich ook commerciëler opstellen om de kas te laten kloppen (ze geven bijv. HP-gebruikers cursussen).

Hieronder zal ik een kleine impressie geven van de geboden sessies.

Zondag: De eerste sessies, het ging rustig aan en was niet echt indrukwekkend. Er was een toespraak van de vroegere Britse premier Edward Heath, van een econoom en van iemand van HP (Richard Hill), en dat was alles. Het verhaal van meneer Hill was wel aardig en concentreerde zich vooral op EDI (Electronic Data Interchange). 's Avonds werd de Vendor Show geopend, een kleine maar best aardige beurs waar ik in de loop van de week nog behoorlijk wat interessante gesprekken met standhouders heb gehad.

Maandag: Nu begon de conferentie pas echt. Deze dag werd ook de Workstation Day gehouden, welke georganiseerd werd door wat er over is van de Apollo Users Group. De sessies die door deze groep werden georganiseerd waren bijzonder interessant en leerrijk (onderwerpen waren niet alleen werkstations, maar ook netwerken en multimedia). Ik heb daarom het grootste gedeelte van de dag bij die boys doorgebracht en alleen een uitzondering gemaakt voor de sessie aangaande EDI die hiervan geen deel uitmaakte.

Dinsdag: Deze dag werd geopend door een meneer van de Sunday Times, die een heel geestig en (naar mijn mening, maar ik ben geen econoom) goed verhaal vertelde over de Britse en Europese economie en de daarmee verband houdende computer ontwikkelingen. De rest van de dag werd o.a. gevuld met een sessie over bekabeling, waar dingen werden verteld die ik in het algemeen al wel wist, maar die mij in gesprek bracht met de gever van de sessie, een gesprek dat wel uiterst interessant was. Verder waren er nog sessies van Microsoft en Intel, beide druk bezocht en teleurstellend (reclamepraatjes). Microsoft vertelde niet veel nieuws (de ontwikkeling van de software en hun algemeen bekende toekomstvisie) en Intel vertelde weer eens hoe zij van plan waren de chip-markt te veroveren, maar eigenlijk alleen maar concurrentie verwachtten van Motorola.

Woensdag: Begon met een voordracht van een meneer van Eurotunnel. Zijn verhaal zou gaan over het opzetten van een informatica-project met een internationaal team. Zijn verhaal ging voor de helft over de bouw van de tunnel zelf (interessant) en verder over het opzetten van het informatica gedeelte (saai). De rest van de

dag werd opgevuld met sessies over NIS-management, Resource-sharing en FDDI. Op deze dag heb ik ook nog even één van de reclameverhaaltjes van HP bezocht. Ik moet zeggen dat HP behoorlijk wat plannen voor de toekomst heeft, bijv. een 64-bits processor voor 1997, een chip met een opslag van 2 Gb en een PC, inclusief printer, in zakformaat. De conferentie werd afgesloten door een Strategic Concerns Panel Discussion. Deze discussie werd mij door een ieder aangeraden om bij te wonen, maar helaas moest ik rond deze tijd naar het vliegveld om mijn vliegtuig naar huis nog te kunnen halen zodat ik deze discussie niet meer kon volgen.

Eindconclusie: Deze conferentie is zeer interessant ook voor niet HP-kenners, maar ik denk dat iemand met meer HP-kennis nog meer uit deze conferentie zou halen. Bij deze conferentie werd relatief vrij veel aandacht besteed aan algemene computerzaken en soms zelfs aan zaken die helemaal niets met computers te maken hebben (bijv. de Britse economie). Alles bij elkaar een interessante conferentie die ook toegankelijk was voor niet HPCUA-leden.

Adri Snoeren

De Alpha-processor van DEC en de rest van de wereld!

Vorig jaar heeft Digital Equipment Corporation met veel bombarie haar 64-bits risc processor uitgebracht. De zuigeling kreeg de naam AXP of Alpha-processor. Dit zal de doorsnee computergebruiker koud hebben gelaten als hij niet wat meer achtergrondinformatie zou hebben.

Achtergrond-informatie

Als eerste iets over de werking van een computer. Een computer bestaat uit een verzameling chips en processoren waarvan er één de centrale processor unit is, ook wel cpu genoemd (bijvoorbeeld de AXP). Deze cpu wordt aangestuurd door een microcode die weer wordt gevoed door het bedrijfssysteem of operating systeem (bijv. MS-DOS). Bovenop (en er soms naast of er dwars doorheen) werken applicatieprogramma's (bijv. WP).

Nu is het zo dat een operating system een bepaalde adresseringsruimte verwacht van haar processor (= aantal bits). Voor de oude Commodore home computers was dat bijv. 8 bits, voor MS-DOS 16 bits en Windows NT 32 bits. Er zijn ook bedrijfssystemen die meegegroeid zijn met de ruimte die de hardware bood, voorbeelden hiervan zijn VMS, UNIX en MVS (het operating system voor de IBM-mainframes).

Hoe meer adresruimte een centrale processor biedt hoe sneller een bedrijfssysteem kan werken (als zij deze snelheid ten minste aankan).

Ook aan de machinecode is aardig gedokterd. Broncode bestaat uit een aantal instructies (bijv. add voor optellen), deze code was in het begin vrij beperkt wat vooral ook kwam door de beperkte adresseringsruimte. Door de steeds groter wordende adresseringsruimte groeide ook het aantal instructies in zo'n set. Wat resulteerde in de zogenaamde cisc-sets (cisc = complex instruction set code). Maar in de loop van de tijd kwam men erachter dat een groot gedeelte van deze instructies zelden of nooit gebruikt werd; daarop werd de risc-set uitgebracht (risc = reduced instruction set code). Deze werd als eerste commercieel toegepast op de SUN Sparc-stations en mede door deze risc-processors waren de SUN's op dat ogenblik de snelste werkstations op de markt.

Ontwikkeling

Nu was het doel gezet; een centrale processor met veel bits (het liefst 64 bits) aan boord en weinig instructies. Zoals al gezegd was SUN de eerste

die met een risc-processor op de markt kwam. De chip voor de Sparc-stations werd door SUN ontworpen maar door Texas Instruments gebouwd. HP volgde kort daarna met haar HP-PA processors evenals IBM met haar Power risc.

MIPS, een bureau dat alleen maar processoren ontwikkelde maar niet bouwde, ontwikkelde risc-processoren voor Silicon Graphics en de DEC risc-stations. Al deze processoren gebruikten alleen maar UNIX als operating system. Digital volhardde voor haar VMS op de cisc VAX-processor. MIPS was eigenlijk een beetje een vreemd bedrijf, zij ontwierpen alleen maar chips en maakten verder niets. Maar deze ontwerpen waren zo goed dat eigenlijk veel bedrijven deze chips wel wilden gaan toepassen (Digital, Silicon Graphics, PC-bouwers als Compaq en zelfs IBM), daardoor werd MIPS zelfs een bedreiging voor Intel, de bouwer van de beroemde MS-DOS processoren. Maar de grote doorbraak kwam niet (op tijd) en MIPS raakte in de financiële problemen. Digital begon met de bouw van haar AXP, de PC-bouwers wendden zich weer tot Intel, die bezig was met haar nieuwe processor (de Pentium) en IBM besloot haar power risc verder uit te bouwen en eventueel maar wat minder risc (risc + een paar cisc-instructies) te maken voor de snelheid (!). Het zag er slecht uit voor MIPS, maar op het laatste ogenblik werd zij gered door de overname door Silicon Graphics.

Huidige situatie

De huidige situatie in processorland is dat er twee 64-bits processoren beschikbaar zijn voor UNIX en het nieuwe Windows NT, namelijk de AXP van Digital en de RS4000 van MIPS (ja hoor, ze zijn weer terug). HP is op het ogenblik druk bezig met haar 64-bits processor en kan de race met de twee vorige deelnemers nog best aan. Het snelste station op het ogenblik op de markt is de 32-bits HP90000/735-station (volgens testen van CERN in Zwitserland en Computing Center of Research in Denemarken). IBM maakt zich ook niet echt druk, ze maken hun risc-processor gewoon een beetje minder risc (of dit voldoende is?).

SUN heeft uiteraard wel problemen, want ze zitten met een 'verouderde' processor, maar daar zal heus nog wel actie op komen. Degene die echt problemen heeft is Intel, hun nieuwe processor Pentium is 'maar' 32-bits

en niet echt risc, bovendien heeft deze processor nog steeds behoorlijke koelingsproblemen wat de bedrijfszekerheid ook niet zal verhogen.

Eindconclusie

Als eindconclusie kunnen we zeggen dat Digital door de Alpha-processor weer mee mag rijden in de kopploeg maar echt nog niet op de eerste plaats ligt en hoe ze zullen finishen staat nog in de sterren geschreven.

Adri Snoeren

Enquête werkgroepen VAX SIG

Naam: .....
Bedrijf: .....
Adres: .....
Postcode: .....
Plaats: .....
Tel.nr.: .....

Thema	Heeft belangstelling voor het thema	Overweegt deel- name aan werk- groep
1 - Printer faciliteit beheer		
2 - Capaciteitsplanning		
3 - Schijf(ruimte) beheer		
4 - Backup		
5 - Archivering van bestanden		
6 - Mixed environments		
7 - Hoe passen we Windows NT in?		
8 - Hoe maken we duidelijke afspraken met gebruikers (SLA's)?		
9 - Onderbouwingsjustificatie van uitbreidingen, aanschaffingen		
10 - Inventaris-, configuratiebeheer		
11 - Mediabeheer		
12 - Probleembeheer		
13 - Veranderingsbeheer		
14 - Hoe passen we Alpha AXP in?		
15 - Wat doen we met RAID?		
16 - Licentiebeheer		
17 - Doorbelasting		
18 - Versie-, releasebeheer		
19 - Lokaal beheer in centrale organisatie		
20 - Andere, namelijk:		

Gelieve zo spoedig mogelijk op te sturen naar:

DECUS Holland
Postbus 9212
3506 GE Utrecht

Aanvraagformulier voor informatie over DECUS-activiteiten

Dit is een aanvraagformulier voor een informatie- en inschrijvingspakket voor de in dit blad genoemde SIG en werkgroep dagen. Over het algemeen worden deze pakketten automatisch toegezonden aan de leden van de betreffende SIGs en werkgroepen. Overige DECUS-leden kunnen zo'n pakket middels dit formulier aanvragen. Kruis de activiteit(en) van uw keuze aan in de laatste kolom in de onderstaande tabel. Stuur dit formulier (of een kopie) naar:

DECUS Holland
Postbus 9212
3506 GE Utrecht

Naam: .....

Bedrijf: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Tel.nr.: .....

Datum:	Titel:	
10 november 1993	Network management	
11 november 1993	De prijs van beveiliging	
26 november 1993	UNIX and ALPHA AXP in the business environment: Contradictio in terminis?	
2 december 1993	Outsourcing	

DECUS Evenementenkalender

6 oktober	Performance dag 'Wie niet snel is moet slim zijn'
14 oktober	OA SIG bijeenkomst 'Documentaire Informatiesystemen; de mogelijkheden en onmogelijkheden'
26 oktober	PC SIG bijeenkomst 'PATHWORKS'
5 november	LARGE SITE SIG bijeenkomst 'Downsizing'
10 november	NETWERK SIG bijeenkomst 'Network Management'
11 november	SECURITY Symposium 'De prijs van beveiliging'
26 november	UNIX/OSF SIG 'UNIX and ALPHA AXP in the business environment: Contradictio in terminis?'
2 december	NETWERK SIG 'Outsourcing'
9 december	OA SIG bijeenkomst
4-10 december	US DECUS Fall symposium, San Francisco.

Colofon

Redactie-adres

DECUS Holland Bulletin
Postbus 9212
3506 GE UTRECHT
DCSNL::BULLETIN

Redactieleden

M.J. van Geest-Slort
L.F. van Geest
A. Snoeren
W.P. Ingenegeren
E.J. Evers
F. Rientjes
DCSNL::BULLETIN

SIG redactiecontacten

M. Papôt	NETWORK SIG
R.J. Elsenaar	PC SIG
J.H. Belgraver	PDP-11 SIG
D. Pasma	SECURITY SIG
H. Boot	PERFORMANCE WG
R. Zijlstra	REAL TIME SIG
P. Timmers	LARGE SITE SIG
F. Rientjes	OA SIG
R. Beetz	

DECUS Holland Bestuur

E.J. Evers	NETWORK SIG/ UNIX/OSF SIG
J.H. Belgraver	PDP-11 SIG/ REAL TIME SIG
C. Kester	LARGE SITE SIG
J.K. van Rossum	PC SIG
H. Stiekema	VAX SIG/ SECURITY SIG
F. Rientjes	OA SIG
R. Broersen	PERFORMANCE WG
R. Beetz	
J.A. Kroesen	Digital vertegenwoordiger

DCSNL::BOARD

Correspondentie adres DECUS Holland

Digital Equipment Computer Users Society
Postbus 9212
3506 GE UTRECHT
Tel.: 030 - 83 20 55
DCSNL::LIPS_M
DCSNL::OLDEMAN_A

SIG Adressen

PDP-11 SIG
J.H. Belgraver
Neuropharmacology Dept.
Kmr RE 2118
Postbus 20
5340 BH OSS
Tel.: 04120 - 6 29 43
DCSNL::BELGRAVER_J

PC SIG
J.K. van Rossum
Hogeweg 25 2A
3814 CC AMERSFOORT
Tel.: 033 - 65 00 00
DCSNL::ROSSUM_J

NETWORK SIG
A.M.L.G. Hagens
Postbus 7360
2701 AJ ZOETERMEER
Tel.: 079 - 52 22 25
DCSNL::HAGENS_A

SECURITY SIG
C.J. de Groot
Afd. Agr. Onderwijskunde / SPEC/AO
Hollandseweg 1
6706 KN WAGENINGEN
Tel.: 08370 - 8 35 57
DCSNL::GROOT_C

LARGE SITE SIG
A.W. Bakema
I&AT SC DEC VW LVC Rotterdam
Vredenoordplein 6
3061 PX ROTTERDAM
Tel.: 010 - 457 39 39
DCSNL::BAKEMA_A

OFFICE AUTOMATION SIG
F. Rientjes
Postbus 8300
1005 CA AMSTERDAM
Tel.: 020 - 607 20 86
DCSNL::RIENTJES_F

REAL TIME SIG
R. Zijlstra
Postbus 22669
1100 DD AMSTERDAM
Tel.: 020 - 652 06 52
DCSNL::ZIJLSTRA_R

VAX SIG
H. Stiekema
Knollenberg 16
6585 WK MOOK
Tel.: 08896 - 20 98
DCSNL::STIEKEMA_H

PERFORMANCE WERKGROEP
P. van der Leek
Admiraliteit 60
3006 DC ROTTERDAM
Tel.: 010 - 452 12 22
DCSNL::LEEK_P

Program Library contact

H. Stiekema
Knollenberg 16
6585 WK MOOK
Tel.: 08896 - 20 98
DCSNL::STIEKEMA_H

DECUS Communicatie Systeem DCSNL

X.25 dte nummer : 1340077
Telefoon modem : 030 - 801580
Instelling:

Username systeem beheerder:
Overigen:
Voor account aanvragen en bij problemen:

Node: PSI%1340077::
Node: DCSNL::
9600-300 baud, auto-fallback, 8 bits, noparity, 1 stopbit,
MNP5 data-compression V.42 error-correction

DECUS_MGR
Achternaam in maximaal 10 karakters, underscore, 1e voorletter
Username: DECUSHHELP, password: DECUSHHELP

